



Rådmannsgruppen Agder 2020

Dato/tid: 23.11.2017 kl. 11.00 – ca. 15.15

Møtested: Lillesand, hotell Norge

Møteleder: Tine Sundtoft

Referent: Inger N. Holen

Til stede: Arild Eielsen, Tor Sommerseth, Harald Danielsen, Svein Skisland, Trond Aslaksen, Irene Lunde, Kjell A Kristiansen, Jan Inge Tungesvik, Ole Jørgen Etholm, Ola Olsbu, Kenneth Andresen.

Meldt forfall: Tallak Hoslemo, Signe Sollien Haugå, Svein Vangen, Kristian Råmundal, Øyvind Moltumyr

Del 1: Fellesmøte med Sørlandsrådet: kl. 11.00 – ca.14.15

Tema: Helhetlig og langsiktig levekårsatsing Agder

Debattinnlegg:

AKTØR		INNLEDER
Leder Sørlandsrådet	Velkommen og kort innledning	Terje Damman
Programleder Levekårsatsing Agder	Status levekårsatsing Agder	Kristin T Andresen
Leder Faggruppe utdanning	Grunnpilaren for et godt liv legges i utdanningen- Er vi på sporet?	Roar Aaserud
fylkesdirektør NAV Aust-Agder Ass. fylkesdirektør NAV Vest-Agder	Norge har mange virkemidler, virker de og hvordan kan de evt. virke enda bedre? NAV-Aust-Agder NAV Vest-Agder	Hilde Høyenes Viggo Hannås
Leder av Rådmannsutvalget KS-Agder	Eierskap og forankring i kommunene, hva betyr egentlig det?	Svein G Skisland
Styreleder i Østre Agder	Levekår som politikktutforming, hvordan gjør vi det?	Per Kristian Lunden

Rundebordskonferanse: møteleder Tine Sundtoft; leder Rådmannsgruppen Agder 2020

Tine Sundtoft innleder

Vi må få til en prosess der vi får en felles historie og at alle forteller den samme historien.

Noen kommentarer fra diskusjonen

- Kommunene må gjøre jobben Det må komme friske midler til denne satsingen Agderprosjektet er et godt prosjekt. Viktig at alle kommunene jobber med kvalitet i barnehagen. Helsesøstre må prioriteres
- Viktig å få til et godt samarbeid mellom fylkeskommunene og kommunene.
- Dette er langsiktig arbeid og vi må legge et løp nå som viser at om 25 år er det en endring.
- Satsingen må være på toppen og komme tillegg til å skjerpe det vi allerede gjør. Vi må ha en helhetlig angrepsvinkel. Avisoppslaget om toppidretten på Sørlandet illustrerer at det er for få på Sørlandet som vil gjøre det ekstra som skal til for å "vinne verdensmesterskapet"
- Vi må tenke kvalitet i hele utdanningsfeltet fra helsestasjon, barnehage, mestre livet samt lære å skrive og å regne. De skjøre overgangene, God ledelse er avgjørende fra politisk nivå, rådmann, og god skole-ledelse. Vi driver levekårsutvikling hver dag. Vi må legge lista høyere. Vi må gjøre noe sammen og vi må bygge på både kunnskap og erfaringer. Forventningsnivået må legges høyt.
- Vi har kommuner i Agder som fortsatt praktiserer fire-dagers skoleuke. Hvilke holdninger sitter vi med?
- Det vi har hørt i dag fra NAV og samarbeid med fylkeskommunene, det er kreativt og innovativt, det er veldig bra.
- Vi har mange gode system som skal fange opp problemene. Det har blitt enda mer trøkk på helseperspektivet og psykisk helsevern, viktig å forebygge samtidig som må reparere.
- Vi må være kritiske når vi ser på Grorudprosjektet. Vi trenger skreddersøm: Det er store forskjeller mellom kommunene. Det er store kulturforskjeller fra grend til grend i en og samme kommune.
- Fokus må være på de yngste. "kontinuerlig voksenopplæring". Skifte fokus fra seniorpolitikk til juniorpolitikk.
- Utfordringsbildet er velkjent; Viggo og Arly var bra, ut av boksen!
- Næringssammensetting er avgjørende
- Mors utdanning er avgjørende: Dårligst i landet på heltid! Her har kommunene ansvar. Kommunene må slutte å lyse ut deltidsstillinger: Et relevant levekårstiltak. Her er det viktig at fagforeningene kommer inn.
- Samarbeid med 10 årig folkehelsesatsingen. Inkluderende læringsmiljø (BTI) Satse på heltid, psykologmiljø, 3 psykologer og folkehelserådgivere. Hvorfor gjør vi dette? 1 av 3 har en sammensatt problemstilling, derfor må vi rigge oss slik at vi kan gjort noe med det. Som kommune må vi stå med kondis i dette over tid.
- Road show i det enkelte kommunestyret vil være viktig.
- Dette er et positivt møte, vi må ha fokus på helhet. Nå er vi i den forberedende fasen, vi må bli enige om hva vi skal og hvordan vi skal komme dit. Når vi sier lang sikt, hva mener vi da? Det må kunne gå an også å tenke kortsiktig og iverksette strakstiltak. Det som er bekymringsfullt er at det går feil vei. Enorme summer går til trygdeytelser i vår region. Sysselsettingen går feil vei. Hva med kontantstøtten. Rådmenn og mannlige ordførere må si fra!
- Det jobbes godt i mange kommuner, Agderprosjektet er et godt eksempel og Lindesneslosen ligner på det NAV Aust-Agder foreslår. Vi må stå lenger i prosjektene når vi setter i gang!

- Vi må ha kvalitet i tjenestene på hele levekårsfeltet. Har redusert deltidsstillingene men får motstand når vi tar disse grepene. Arendal har gått fra 50 til 140 lærlinger og målet er at de som ansettes skal få 100% stilling.
- Det handler om holdninger: Det spriker innad i kommunene, og tiltakene må være målrettet. Vi må ikke snakke ned tiltakene som virker.
- Levekårssatsingen må stå på tre bein:
 1. Den brede satsingen som allerede pågår
 2. Se på virkemidlene, utfordre staten på dette
 3. Områdesatsingen, profilere oss som landsdel og ta nye grep
- Prosjekt må knyttes opp til forskning og det må tenkes nytt samtidig som virkningsfulle tiltak videreføres
- Hva gjør vi felles: Hvordan snakker dere hverandre opp og frem og hvordan snakker dere opp de gode eksemplene. AAP, blir forlenget 3 år og kan søke om forlengelse. Jobbspesialistene kan starte 1 januar: (strakstiltak)
- Ideutvikling vi må utforme et program som består av flere elementer.
- Dette er krevende for levekår handler jo om alt og ingenting. Det er tjenesteutvikling som er det avgjørende. Jobbe hardt og holde ut!
- Arbeidstakerorganisasjonene må på banen.
- Spesialisthelsetjenesten, RUS, gjengkriminalitet, barnevernstjenesten på Agder, de må inn i dette arbeidet. Uførstatistikken i Agder er urovekkende, hva med legestanden. Hvorfor er det så mange uføre?
- Norm-tyrraniet er problematisk da det reduserer handlingsrommet for lokale tilpasninger.
- Avtalen mellom NAV og VAF er et godt prosjekt men det er ikke nok. Vi må jobbe på en helt ny måte, NAV forvalter 1/3 av statsbudsjettet. Vi må tenke tidlig innsats: Vi ser jo hvem som trenger spesiell oppfølging. Det er tidlig innsats nå å snakke om de som er blitt 16 år +++. Det er billigere å satse på en langsiktig utdanning for en 17 åring enn uføre som 25 åring.
- Kommunene kan gjøre en forskjell ved å ansette unge som har en videregående utdanning og samarbeid med fagskolen.
- Oppfatter ikke at noen rundt bordet snakker nei områdesatsingen som et supplement til pågående arbeid. Vi er interessert i metodikken.
- Vi er i gang med å revidere regionplanen mot 2030. Levekår sammen med klima blir viktige elementer her og det planlegges å treffe alle kommunestyrene.

Gro Bråten oppsummerer, først med sin personlige oppsummering, deretter fra debatten:

- Vi må tenke gjennom retorikken vår: Når vi snakker om lavere utdanning, hva mener vi egentlig da? Mener vi egentlig at de som tar en fagutdanning og får et fagbrev har en lavere utdanning. Vi fikk presentert et bilde her i dag om Pål og Per og at den flinke dro til universitetet. Vi trenger flinke fagfolk over alt. Det er 400 000 voksne med lese- og skrivevansker i Norge. Det er mange som sliter og trenger ekstra hjelp underveis i utdanningsløpet men de trenger ikke bare faglig hjelp. Det trenger hjelp til å mestre livet. Det må vi ta høyde for i dette arbeidet.
- Vi må ha levekår i pannebrasken. Det er viktig at den enkelte at den enkelte har kunnskap om tilstanden i sin egen kommune og velge tiltak basert på behovene. Det er viktig å få dette tungt inn i

politikeropplæringen. Det er alltid enkelt å hive seg på et nytt prosjekt, men det kan være mer krevende å stå i og utvikle det gode langsiktige arbeidet. Det er viktig å være seg bevisst hva som er forebyggende tiltak og hva som faktisk er reparasjon. Vi må jobbe på tre nivåer, kommune, fylke og stat. Viktig at levekår settes på dagsorden i regionrådene. Hvem gjør hva og hvordan kan vi utfordre staten? Vi trenger verktøy for å måle resultatene.
Har vi bestillingen klar og er utfordringsbildet ferdig?

Tine avslutter og takker deltakerne for et godt engasjement.

Referat utkast



Del 2: ordinært møte i Rådmannsgruppen		
23/17	Godkjenning av innkalling og agenda Vedtak: Innkalling godkjent u.a.	Tine Sundtoft
24/17	Godkjenning/gjennomgang av referat fra møte 07.09.17 Vedtak: Referat godkjent u.a.	Tine Sundtoft
25/17	Veikart Agder- Etablering av prosjekt Vedtak: <ul style="list-style-type: none"> • Rådmannsgruppen tar prosjektbeskrivelsen til orientering • Forankring i den enkelte kommune er avgjørende for å lykkes • Saken følges opp i neste møte 	Tine Sundtoft
26/17	Møteplan 2018 Forslag til møteplan for Rådmannsgruppen Agder 2020: <ul style="list-style-type: none"> • Vår 2018: 22.januar, 27. februar, 26. april (juni?) • Høst 2018: 20. september, 8. november • Fellesmøte med Sørlandsrådet? 	Tine Sundtoft

27/17	Referat og orienteringssaker <ul style="list-style-type: none"> ➤ Referat fra Sørlandsrådet http://regionplanagder.no/om-oss/soerlandsraadet/ ➤ Referat fra faggruppene ➤ Regionreform og kommunereform ➤ Annet 	
28/17	Saker til neste møte 23. Januar på Kilden etter Agderkonferansen <ul style="list-style-type: none"> • Struktur for forankring av levekårssatsingen på Agder • Revisjon av regionplan agder 2020 (referansegruppemøte) • Oppfølging av pågående saker der Rådmannsgruppen har en definert rolle <ul style="list-style-type: none"> ○ Levekårsatsing Agder ○ Faggruppene og RKG • Gjennomføring av roadshow for Veikart og Levekår • annet 	Tine Sundtoft
29/17	Evt.	